

SA 1. LA CREACIÓ I EL SENTIT RELIGIÓS DE LA PERSONA HUMANA

1.3. ELS ORÍGENS: CIÈNCIA I FE

Els relats de la Bíblia sobre l'origen del món són l'expressió d'una fe, d'una creença. Per això, aquests relats no pretenen explicar com van tenir realment els fets, la seva intenció és expressar com el creient ha de relacionar-se amb la natura i la vida. L'Univers i la vida humana són manifestació de l'amor del Creador. Tot el que ens envolta és un do, un regal. El creient viu així en una actitud d'agraïment.

PROJECTE D'AMOR / FAMÍLIA UNIVERSAL

Per la tradició jueva i cristiana, dir "creació" és més que dir naturalesa, perquè té relació amb un projecte de l'amor de Déu en què cada criatura té un valor i un significat. La naturalesa acostuma a entendre's com un sistema que s'analitza, comprèn i gestiona, però la creació només pot ser entesa com un do que sorgeix de la mà oberta del Pare de tots, com una realitat il·luminada per l'amor que ens convoca a una comunió universal.

PAPA FRANCESC, *Laudato si'* n. 76

Les criatures d'aquest món "Són teves, Senyor, que estimes la vida" (Sv 11,26). Això provoca la convicció que, essent creats pel mateix Pare, tots els éssers de l'univers estem units per llaços invisibles i constituïm una espècie de família universal, una comunió sublim que ens mou a un respecte sagrat, afectuós i humil. Vull recordar que "Déu ens ha unit tan estretament al món que ens envolta que la desertificació del sòl és com una malaltia per a tots, i podem lamentar l'extinció d'una espècie com si fos una mutilació".

PAPA FRANCESC, *Laudato si'* n. 89

Llegeix aquests textos de l'Encíclica *Laudato Si* del papa Francesc, dedicada a la cura de la casa comuna, la Terra. Indica quines són les dues idees principals.

Estan escrits per a tot el món o per a un grup de persones en particular?

Un Déu creador

- El poble d'Israel va experimentar que el Déu alliberador era també Déu creador. L'univers, la naturalesa, la vida humana són una manifestació de l'amor de Déu que crida constantment a la vida.
- Els relats de la Bíblia sobre l'origen del món són l'expressió d'una fe. La ciència és la responsable d'investigar l'origen de l'univers.

La creació parla de Déu

- L'alegria i l'admiració del creient per la creació produeixen una actitud de lloança i d'adoració envers Déu que crida constantment a la vida.
- En contemplar i admirar allò visible de la creació, es pot arribar a allò invisible, a la font de la vida, que és Déu.

Un Déu que cuida les criatures

- La gratitud és donar gràcies pels dons rebuts en reconèixer que altres m'han entregat la vida, l'afecte i els mitjans per desenvolupar-me.
- La fe en un Déu creador convida a viure la vida des de la gratitud.
- Per un creient, viure la providència de Déu és sentir que la seva vida està acompanyada i cuidada per Déu i, per tant, és confiar en Ell.

EL BIG BANG

Hem dit que els relats de l'origen del món no pretenen explicar com van succeir els fets concretament sinó el perquè van succeir, busca el sentit profund: "Déu ho veié i era bo". La ciència sí que és l'encarregada d'investigar l'origen de l'Univers. La teoria més coneguda defensa que tota començar amb una gran explosió o Big Bang. Aquesta teoria científica va sorgir en observar la distància d'altres galàxies respecte a la nostra. Estan escampades en totes direccions, com si haguessin estat expandides per una gran força explosiva.

Abans de la gran explosió, la matèria i l'energia que formaven l'Univers estaven comprimides en una massa densa i calenta molt petita. A causa d'algun tipus d'energia desconeguda, tot d'una aquesta massa va explotar i va sorgir tota l'energia i la matèria coneguda. Alguns càlculs defensen que aquest moment va tenir lloc, aproximadament, fa catorze mil milions d'anys. El sacerdot belga George Lemaître va proposar per primer cop aquesta teoria, a la dècada del 1920, quan va plantejar que l'Univers havia començat a partir d'un únic àtom primigeni. Aquesta idea va prendre embranzida més tard amb l'observació d'altres astrònoms.

Coneixies aquesta teoria de l'origen de l'Univers? Què n'opines?

Pregunta a classe de ciències naturals quines són les teories actuals sobre l'origen de l'Univers.

Completa l'eix cronològic amb les eres de la formació de la Terra: *cenozoic*, *mesozoic*, *paleozoic* i *criptozoic*. Relaciona els esdeveniments que van passar en cada una d'elles amb els dies del relat del Gènesi. Creus que anaven molt errats els antics tot i no els tenir mitjans tècnics ni els coneixements científics actuals?

milions d'anys	era	esdeveniments	dia

Principi Antròpic: En un context religiós o filosòfic, el principi antròpic pot ser interpretat com l'idea que l'univers està dissenyat o ajustat de manera precisa per permetre l'existència de la vida, especialment la vida humana. Això s'ha justificat a vegades com una evidència de la creació divina o d'una intenció divina en l'estructura de l'univers.

L'EVOLUCIÓ DE LES ESPÈCIES

L'Església Catòlica reconeix l'evolució com una teoria científica sòlida i compatible amb la fe cristiana. Consideren que Déu hauria establert l'evolució com el mitjà per a la creació de la diversitat de formes de vida, incloent-hi els éssers humans.

No obstant això, una característica central de la doctrina catòlica és la creença en la creació immediata de l'ànima humana per part de Déu. Això significa que, mentre els cossos humans podrien haver evolucionat a partir d'espècies antecessores, les ànimes humanes són vistes com una obra directa de la divinitat, amb una naturalesa única i transcendental. Aquesta concepció permet als catòlics acceptar els descobriments científics de l'evolució i, al mateix temps, afirmar la dignitat especial de l'ésser humà en virtut de la seva ànima creada per Déu.

Així doncs, l'Església Catòlica promou un diàleg actiu entre la religió i la ciència, on teòlegs i científics treballen junts per abordar les qüestions relacionades amb l'evolució i altres temes, buscant un enteniment més profund de com es poden harmonitzar la fe i la raó.

- Què expressen els relats de l'Encíclica Laudato Si del papa Francesc sobre l'origen del món?
 - a) Expliquen com van tenir lloc els fets.
 - b) Expressen una fe i una creença sobre la relació de l'ésser humà amb la natura i la vida.
 - c) Proveeixen una explicació científica de l'origen del món.
- Quina és la teoria més acceptada sobre l'origen de l'Univers?
 - a) La creació immediata per part de Déu.
 - b) El Big Bang.
 - c) L'expansió de la Terra.
- Quina és una característica clau de la doctrina catòlica respecte a l'evolució?
 - a) Rebutja la teoria de l'evolució.
 - b) Afirma que els cossos humans no han evolucionat.
 - c) Creu en la creació immediata de l'ànima humana i accepta l'evolució com a mitjà de creació.
- Quin principi pot ser interpretat com l'idea que l'univers està dissenyat o ajustat per permetre l'existència de la vida, especialment la vida humana?
 - a) Principi Antròpic.
 - b) Principi Còsmic.
 - c) Principi Diví.
- Com promou l'Església Catòlica la reconciliació entre la fe i la ciència en relació amb l'evolució?
 - a) Rebutjant la teoria de l'evolució com incompatible amb la fe.
 - b) Fomentant un diàleg actiu entre teòlegs i científics.
 - c) Defenent que la creació divina exclou l'evolució.